

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj: S1 2 K 009050 16 Kžž

Datum donošenja: 07.06.2016. godine

Datum pismenog otpravka: 22.07.2016. godine

Pred trećestepenim Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Dr. Dragomir Vukoje, predsjednik vijeća

sudija Mirko Božović, član vijeća

sudija Hilmo Vučinić, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženih

Ilić Vlade i dr.

TREĆESTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Oleg Čavka

Optuženi: Vlado Ilić, Dragiša Vasić, Zoran Trifunović

Branioци optuženih: Petko Budiša, Slobodan Cvijetić

Broj: S1 2 K 009050 16 Kžž
Sarajevo, 07.06.2016. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, u Trećestepenom vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Dr. Dragomira Vukoje, kao predsjednika vijeća, te sudija Mirka Božovića i Hilme Vučinića, kao članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih Vlade Ilića, Dragiše Vasića i Zdravka Trifunovića, zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) u vezi sa krivičnim djelom Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH, odlučujući po žalbi Tužilaštva BiH, žalbi branioca optuženih Vlade Ilića, Dragiše Vasića, advokata Petka Budiše, te branioca optuženog Zdravka Trifunovića, advokata Slobodana Cvijetića, izjavljenim protiv presude Suda BiH, broj: S1 2 K 009050 15 Kžk od 24.12.2015. godine, nakon održane javne sjednice u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Olega Čavke, optuženih Vlade Ilića, Dragiše Vasića i Zdravka Trifunovića, te branilaca optuženih, advokata Petka Budiše i Slobodana Cvijetića, dana 07.06.2016. godine, donio je:

P R E S U D U

Odbija se, kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, žalba branioca optuženih Vlade Ilića i Dragiše Vasića, te žalba branioca optuženog Zdravka Trifunovića, pa se potvrđuje drugostepena presuda Suda BiH broj S1 2 K 009050 15 Kžk od 24.12.2015. godine.

O b r a z l o ž e n j e

I. tok postupka

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 009050 13 K od 19.01.2015. godine, optuženi Vlado Ilić, Dragiša Vasić i Zdravko Trifunović su oslobođeni od optužbe da su počinili: optuženi Vlado Ilić krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 3. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom

Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH, a optuženi Dragiša Vasić i Zdravko Trifunović, krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH.

2. Rješenjem vijeća apelacionog odjeljenja, broj S1 2 K 009050 15Kž 3 od 23.04.2015. godine, uvažena je žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te zbog utvrđene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, ukinuta pomenuta prvostepena presuda i određeno je održavanje pretresa pred vijećem apelacionog odjeljenja ovog suda.
3. Drugostepenom presudom Suda BiH broj S1 2 K 009050 15 Kžk od 24.12.2015. godine optuženi Vlado Ilić, Vasić Dragića i Zdravko Trifunović oglaseni su krivim da su radnjama opisanim u izreci drugostepene počinili krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH, te članom 29. istog Zakona, te ih je sud na osnovu navedenih zakonskih propisa, i uz primjenu odredbi iz člana 39., 42. i 48. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osudio na kazne zatvora u trajanju od po 5 godina.
4. Istom presudom, na osnovu člana 56. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, optuženim je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru, i to:
 - optuženom Vladi Iliću od 03.09.2012. godine do 28.12.2012. godine,
 - optuženom Dragiši Vasiću od 03.09.2012. godine do 30.12.2012. godine,
 - optuženom Zdravku Trifunoviću od 03.09.2012. godine do 28.12.2012. godine.
5. Nadalje, istom presudom na osnovu člana 74. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine od optuženih su oduzeti predmeti koji su upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela, odnosno nastali učinjenjem krivičnog djela i to:
 - **od optuženog Vlade Ilića**, predmeti koji su oduzeti prema Potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta MUP-a RS, CJB Bijeljina, broj: 10-02/3-15/12 i 10-02/3-21/12 od 03.09.2012. godine, i to:

- Mobilni telefon Nokia crne boje
- Mobilni telefon LG roze boje
- Mobilni telefon nepoznate marke sa natpisom next
- Mobilni telefon Nokia crne boje slajd
- Mobilni telefon Alkatel crne boje sa sim karticom
- Mobilni telefon Samsung crne boje sa sim karticom
- Jedna crna slamka sa tragovima bijele boje u unutrašnjosti
- Mobilni telefon Alkatel crveno crne boje sa sim karticom
- Mobilni aparat Samsung bijele boje sa sim karticom broja 066/282-333
- Mobilni aparat Samsung crne boje sa sim karticom
- Mobilni aparat Nokia crne boje sa karticom broja 065/664-956
- Mobilni telefon Iphone crne boje sa sim karticom broja 066/933-999
- Certifikat M:tel friend 38765515070
- Jedna novčanica u apoenu od 10 KM
- Dvanaest novčanica u apoenu od 50 EURA
- Petnaest novčanica u apoenu od 100 EURA
- Dvije novčanice u apoenu od 200 EURA

- **od optuženog Dragiše Vasića**, predmeti koji su oduzeti prema Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta MUP-a RS, CJB Bijeljina, broj: 10-02/3-18/12 od 03.09.2012. godine, i to:

- Mobilni telefon Alkatel crno sive boje
- Osam papira sa ručno pisanim brojevima i slovima, dvije koverta sa ispisanim sadržajem, potvrda o uplati, priznanica
- Jedan mobilni telefon marke LG
- Šest telefonskih kartica, 4 nosača telefonskih kartica i manji bijeli papir sa slovima i brojevima
- Mobilni telefon marke Nokia
- Mobilni telefon marke Sony Ericsson sivo plave boje
- Tri telefonske kartice
- Optužnica Županijskog suda u Zagrebu K-D0108/12
- Jedna novčanica u apoenu od 200 EURA
- Petnaest novčanica u apoenu od 100 EURA
- Tri novčanice u apoenu od 50 EURA
- Trinaest novčanica od po 20 EURA
- Sedam novčanica od po 10 EURA
- Sedam novčanica od po 50 KM
- Jedna novčanica od 20 KM
- Jedna novčanica od 10 KM

- **od optuženog Zdravka Trifunovića**, predmeti koji su oduzeti prema Potvrdoma o

privremenom oduzimanju predmeta MUP-a RS, CJB Bijeljina, broj: 10-02/3-11-1/12, 10-02/3-11-2/12, 10-02/3-11-3/12 i 10-02/3-11-4/12 od 03.09.2012. godine, i to:

- Sim kartica Friend
 - Mobilni telefon Huawei crveno crne boje sa sim karticom broja 066/777-539
 - Mobilni telefon Alcatel crveno crne boje sa karticom broja 066/136-179
 - Dvije novčanice u apoenima od 50 KM
 - Šest novčanica u apoenu od 10 KM
 - Deset novčanica u apoenu od 20 KM
 - Pedest šest novčanica u apoenu od 50 KM
 - Devedest šest novčanica u apoenu od 100 KM
 - Sedam novčanica u apoenu od 200 KM
 - Dvije novčanice u apoenu od 500 EURA
 - Trideset jedna novčanica u apoenu od 100 EURA
 - Jedna novčanica u apoenu od 20 EURA
 - Jedna novčanica u apoenu od 5 EURA
6. Također, istom presudom, na osnovu člana 188. stav 1. u vezi sa članom 186. stav 2. ZKP BiH, optuženi su obavezani da naknade troškova krivičnog postupka, čiju visinu će Sud utvrditi posebnim rješenjem nakon pribavljanja potrebnih podataka.

II. Žalbe i odgovori na žalbe

7. Protiv drugostepene presude Suda BiH broj: S1 2 K 009050 15 Kžk od 24.12.2015. godine žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo BiH, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k), pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji član 300. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda BiH uvaži žalbu, te na osnovu provedenih dokaza preinači drugostepenu presudu na način da prvooptuženog Vladu Ilića oglasi krivim za strožije krivično djelo, te mu izrekne kaznu zatvora veću nego drugo i treće optuženima, te da od optuženih, a u skladu sa prijedlogom iz optužnice oduzme putnička motorna vozila čiji je osnov donošenja negativne odluke opisan u tački 2. presude u dijelu obrazlaganja sigurnosnih mjera u tačkama 83-86 Presude Apelacionog vijeća ili da eventualno Apelaciono vijeće presudu ukine i ponovo provede pretres na kojem će ukloniti uočene povrede.

8. Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio i izabrani branilac optuženog Vlade Ilića i branilac po službenoj dužnosti optuženog Dragiše Vasića, advokat Petko Budiša, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o krivičnopravnoj sankciji, oduzimanju imovinske koristi i troškova krivičnog postupka, sa prijedlogom da Trećestepeno vijeće Suda BiH pobijanu presudu preinači i odbije optužbu protiv optuženih ili oslobodi iste prije svega iz razloga člana 283. tačke a) ili c).
9. Branilac optuženog Zdravka Trifunovića, advokat Slobodan Cvijetić žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povreda krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnoj sankciji, oduzimanja imovinske koristi, troškova krivičnog postupka, sa prijedlogom da trećestepeno vijeće preinači drugostepenu presudu i optuženog Trifunovića oslobodi od optužbe ili da mu izrekne znatno blažu kaznu i odbije prijedlog tužilaštva za mjerom sigurnosti oduzimanja novca.
10. Branilac optuženi Vlade Ilića i Dragiše Vasića, advokat Petko Budiša dostavio je odgovor na žalbu Tužilaštva BiH sa prijedlogom da Trećestepeno vijeće Suda BiH žalbu Tužilaštva BiH odbije, te da usvoji žalbu odbrane.
11. Na javnoj sjednici trećestepenog vijeća održanoj dana 07.06.2016. godine, tužilac Tužilaštva BiH, Oleg Čavka, branilac optuženog Vlade Ilića i Dragiše Vasića, advokat Petko Budiša, te branilac optuženog Zdravka Trifunovića, advokat Slobodan Cvijetić, ukratko su iznijeli žalbe i odgovore na žalbe te izjavili da ostaju kod svih navoda istaknutim u istima. Optuženi Ilić, Vasić i Trifunović su se pridružili navodima svojih branilaca.

III. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

a. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka

(i) Navodi žalbe

12. Kako je Tužilaštvo navelo u svojoj žalbi, a vezano za bitnu povredu postupka iz člana 297. stav. 1. tačka k) ZKP-a BiH, u činjeničnom opisu izreke presude navodi se da su tri optuženika postali pripadnicima organizovane grupe, a prema riječima Tužilaštva, Sud se nije opredijelio ko je organizator te grupe, što nije vidljivo ni u izreci ni u obrazloženju.

13. Tužilac je nadalje istakao, da nije vidljivo da li se organizator grupe nalazi u BiH ili u nekoj drugoj zemlji. Nadalje, istaknuto je, da su izbačeni činjenični navodi iz optužnice prema kojim je Ilić Vlado taj koji je grupu angažovao radi izvršenja krivičnog djela, a ne samo učestvovao sa drugim pripadnicima, što je prema Tužilaštvu nerazumljiv činjenični opis i proturječan samom sebi.

14. Okolnost koja ukazuje na nerazumljivost presude, prema riječima tužioca je odluka Suda da se optuženim ne oduzmu vozila jer Tužilaštvo nije dokazalo da su korištena za prevoz droge i da optuženi nisu imali dodatna sredstva za kupovinu skupocjenih vozila, a odmah u paragrafu 86. presude Sud prihvata nalaz vještaka finansijske struke da imovina optuženih nije stečena legalno.

(ii) Odluka Trećestepenog vijeća

15. Suprotno navodima žalbe, Trećestepeno vijeće smatra pravilnim i razumljivim zaključak drugostepenog vijeća u pogledu uloge optuženih u organizovanoj kriminalnoj grupi, uključujući i ulogu optuženog Ilića. Iako je drugostepeno vijeće izvršilo određene intervencije u činjeničnom opisu, kojom prilikom je optuženi Ilić tretiran pripadnikom grupe, navedeno utvrđenje o pripadnosti grupi optuženog Ilića ima utemeljenje prije svega u provedenim dokazima, na kojim je sud zasnovao drugostepenu presudu, a iz kojih se nije mogao izvući zaključak u pogledu optuženog Ilića kao organizatora grupe. Tim prije što je navedena

presuda u najvećem dijelu bazirana na izjavi optuženog Vasića iz istrage, te izjavi osuđenog Radovanovića sa glavnog pretresa, koje nisu bile dovoljne da bi se mogao izvući zaključak o optuženom Iliću kao organizatoru grupe za organizovani kriminal. U konkretnom slučaju, a kako je to drugostepena presuda pravilno utvrdila, nije dokazano da je optuženi Ilić postupao kao organizator grupe za organizovani kriminal, nego kao njen pripadnik, jer se njegova uloga nije bitno razlikovala od uloge drugih optuženih, obzirom da iz provedenih dokaza ne proizilazi njegova naredbodavna uloga kao hijerarhijski nadređenoga člana grupe. Upravo suprotno, iz provedenih dokaza proizilazi da su optuženi navedene radnje činili kao ravnopravni pripadnici grupe pri čemu su njihove radnje bile rezultat zajedničkog dogovaranja kao ravnopravnih aktera. Pri tome, sasvim je irelevantno da li se organizator nalazi u BiH ili u drugoj državi, jer je pobijana presuda svoja činjenična utvrđenja donijela na bazi dokaza koji su provedeni u toku postupka, a sa kojim zaključcima je saglasno i ovo vijeće.

16. U pogledu navoda žalbe kojim se odbija prijedlog tužilaštva za oduzimanja putničkih motornih vozila, Trećestepeno vijeće ističe da je drugostepeno vijeće samo konstatovalo kao mogućnost da imovina optuženih nije stečena legalno, ali ista nije mogla biti oduzeta obzirom da tužilaštvo nije dostavilo odgovarajuće dokaze za da se radi o imovini koja je stečena izvršenjem utvrđenih krivičnih djela, tj. iako su izvedeni dokazi u pogledu imovnog stanja optuženih, to ipak nije dovoljno da bi se na osnovu toga mogla donijeti odluka o oduzimanju motornih vozila, a posebno ako se ima u vidu da su optuženi u inostranstvo putovali drugim vozilima u odnosu na vozila čije oduzimanje predlaže Tužilaštvo BiH. Oduzimanje putničkih motornih vozila, na način kako je to predloženo od strane Tužilaštva BiH narušilo bi proporcionalnost između izrečene mjere sigurnosti i počinjenog djela za koje su optuženi osuđeni, pa se i ovaj prigovor tužilaštva odbija kao neosnovan.

17. Prema tome, po ocjeni ovog vijeća, iz naprijed navedenog proizilazi da pobijana presuda nije opterećena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka iz člana 297. Stav 1. tačka k) ZKP-a BiH, te da žalbeni prigovori Tužilaštva BiH u tom pravcu nisu osnovani.

b. Nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

(i) Navodi žalbe Tužilaštva BiH

18. Nepotpuno utvrđeno činjenično stanje iz člana 299. ZKP-a BiH je prema žalbi Tužilaštvo BiH vidljivo u izvođenju pogrešnog zaključka Suda da su radnje Vlade Ilića pripadničkog karaktera, a ne osobe koja „vuče sve konce“. Nadalje, zaključak suda da izjave saslušanih svjedoka, izjave osumnjičenih, te presretnuti telekomunikacijski razgovori nisu bile dovoljni da se Vlado Ilić ocijeni kao organizator grupe, je prema riječima tužioca neprihvatljiv i nerazumljiv.

(ii) Odluka Trećestepenog vijeća

19. Razmatrajući pitanje organizatora grupe, a koje pitanje je već elaborirano u dijelu presude koji se odnosi na bitne povrede krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) trećestepeno vijeće ističe, da su u navedenom poglavlju detaljno dati razlozi koji se odnose na tezu tužilaštva o optuženom Iliću kao organizatoru grupe, usljed čega nema razloga ponavljati iste razloge. Međutim, kako se žalba poziva na presretnute telefonske razgovore između Ilić Vlade i Radovanović Željka, ovo vijeće napominje da je navedeni razgovor, kao rezultat posebnih istražnih nadzora i snimanja telekomunikacija, kao i svi rezultati posebnih istražnih radnji tretirani nezakonitim, iz kojeg razloga se trećestepeno vijeće nije ni upuštalo u ispitivanje žalbe u dijelu koji se odnosi na pozivanja na presretnute telefonske razgovore. Bitno je napomenuti, da ni Tužilaštvo u svojoj žalbi nije na bilo koji način osporavalo odluku suda o nezakonitostima provedenih posebnih istražnih radnji. Stoga, po ocjeni ovog vijeća nisu osnovani ni žalbeni prigovori Tužilaštva BiH koji se odnose na potpunost i pravilnost utvrđenja činjeničnog stanja u ovoj pravnoj stvari.

III. ŽALBA ODBRANE OPTUŽENIH VLADE ILIĆA I DRAGIŠE VASIĆA

a. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka

(i) Navodi žalbe odbrane

20. Branilac optuženih Ilića i Vasića u žalbi navodi da je potrebno u činjeničnom opisu ne samo navesti važeći propis, nego i odgovarajuću odredbu Konvencije UN-a protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine koja je uslov inkriminacije, kao i odgovarajuće odredbe Zakona o suzbijanju i zloupotrebi droga, zatim odgovarajuću tabelu, hemijski naziv i redni broj opojne droge od čega zavisi postojanje krivičnog djela. Prema mišljenju odbrane, to su nužni elementi koji moraju biti sadržani u činjeničnom supstratu optužnice, te se takav propust ne može nadomjestiti. Stoga se postavlja pitanje kako će se primjeniti predmetna kvalifikacija koja traži propis kojim je određena materija proglašena opojnom drogom ako taj propis i konkretna odredba istog nije navedena, odnosno iz čega proizilazi da je na međunarodnom planu zabranjeno prometovati opojne droge.

21. Nadalje, odbrana navodi da optužnica mora sadržavati sve zakonom predviđene elemente propisane odredbom 227. ZKP-BiH, a naročito opis djela iz kojeg proizilaze zakonska obilježja krivičnog djela iz sa okolnostima potrebnim da se krivično djelo što preciznije odredi, te pravni dio koji sadrži opis i pravnu kvalifikaciju. Stoga je nedopušteno tumačenje na način da je pravni supstrat, dio činjeničnog supstrata. Krivični zakon zahtjeva precizan činjenični opis što optužnica koju je sud prihvatio nije sadržavala.

(ii) Odluka Trećestepenog vijeća

22. Suprotno navodima žalbe odbrane prvo i drugooptuženog, trećestepeno vijeće ističe da pobijana presuda, kao i izmjenjena optužnica sadrži sve neophodne elemente propisane članom 290. ZKP-a BiH, odnosno članom 227. ZKP-a BiH, pri čemu i ovo vijeće, kao i drugostepeno vijeće ističe da su optuženi još od

momenta podizanja prvobitne optužnice bili upoznati sa krivičnim djelom i radnjama koje im se stavlja na teret, odnosno da se radi o zabranjenom i protivpravnom djelu. Pri tome, ne može se reći da je izostalo navođenje blanketnog propisa, obzirom da su i u prvobitnoj optužnici bili navedeni blanketni propisi koji zabranjuju promet opojnim drogama kako na međunarodnom, tako i na nacionalnom nivou. Kao i većina krivičnih djela iz glave VII KZ BiH, krivično djelo Neovlaštenim promet opojnim drogama iz člana 195. Istog zakona ima blanketnu normu, što znači da u zakonskom opisu ovo djelo upućuju na drugi propis kojim se upotpunjuje biće predmetnog krivičnog djela. Drugim riječima, pomoću određenih pravila međunarodnog prava, kao i drugih propisa nacionalnog prava upotpunjuju se svi bitni elementi bića ovog krivičnog djela. Svakako da se pod pravilima međunarodnog prava na koja upućuje odredba čl.195. KZ-a BiH, podrazumijevaju pravila utvrđena u međunarodnim aktima koji su bili ratifikovani u BiH u vrijeme koje se optužnicom opredjeljuje kao vrijeme izvršenja.

23. U konkretnom slučaju, iz optužnog akta proizilazi da se optuženima stavlja na teret da su, radnjama opisanim u optužnici, kršili propise za koje se ne može reći da nisu navedena u optuženom aktu, odnosno da su isti izostavljeni iz optužnog akta. To dalje ukazuje da se u navedenim blanketnim propisima na koje se poziva optužnica mogu naći pravila koja kao međunarodna, upotpunjavaju činjenični opis krivičnog djela koje se optuženima stavlja na teret, pri čemu nije od presudnog značaja u kojem dijelu optužnice su isti navedeni. Kao što je predhodno ukazano, međunarodna pravila i nacionalni propisi na koje upućuje formulacija iz opisa krivičnog djela iz člana 195. KZ-a BiH bili su navedeni u optužnici u vrijeme njenog podizanja, a što ukazuje da je odbrana sa istima bila upoznata još od momenta podizanja optužnice, pa se i ne može reći da su isti nisu mogli adekvatno braniti. Dakle, bez obzira što blanketni propis prvobitno nije naveden u činjeničnom, već u pravnom opisu, to ima pravno dejstvo i stoga se ne može zaključiti da nedostaju propisi koji upotpunjuje blanketnu normu ovog krivičnog djela i konstituiše jedan njegov elemenat. To dalje znači da se ne može reći da krivično djelo onako kako je predstavljeno optužnicom nije krivično djelo, jer nije izostavljen jedan bitan element-propisi protivno kog su optuženi preduzimali djelatnosti za koju se terete.

24. To što navedeni propisi nisu navedeni u činjeničnom opisu, već u pravnom opisu, ne može se reći da optuženi nisu bili upoznati sa radnjama koje im se stavljaju na teret, obzirom da kad se posmatra sadržaj prvobitne optužnice, jasno je da blanketni propisi nisu izostavljeni, a što ide u prilog činjenici da su odbrane znale šta se optuženima stavlja na teret, usljed čega su i mogli adekvatno pripremiti svoju odbranu. Suprotno navedenom, da je kojim slučajem u cjelosti izostalo navođenje blanketnih propisa, isto bi bilo u suprotnosti sa principom zakonitosti i zahtjevom za konkretizacijom krivičnog djela zastupljenim u krivičnom zakonodavstvu kao efikasnom branom protiv arbitrarnosti i samovolje nadležnih organa.
25. Također, neosnovan je i navod odbrane da je trebalo tačno navesti koja odredba blanketnog propisa je povrijeđena, obzirom da, prema stanovištu Trećestepenog vijeća neophodno je da se u toku krivičnog postupka u svakom konkretnom slučaju raspravi i utvrdi da li je inkriminisano ponašanje protivpravno tj. suprotno propisu na koji se poziva blanketna dispozicija budući da od toga zavisi postojanje samog krivičnog djela, a što u konkretnom slučaju nije izostalo. Također, bitno je napomenuti i da je sa aspekta vinosti (s obzirom na to da je za umišljaj optuženih nepohodno da su pri izvršenju djela bili svjesni da je njihovo postupanje suprotno normi koja je izražena u propisu koji dopunjava blanketnu dispoziciju) značajno da je navedeno kriminalno ponašanje optuženih sankcionisano, tj. odredbom člana 195. KZ BiH, a što predstavlja kodifikaciju Konvencije o psihotropnim supstancama iz 1971. godine u domaćem zakonodavstvu usljed čega se ne može zaključiti da optuženi nisu mogli shvatiti značaj djela koje su počinili niti je to na bilo koji način uticalo na njihovu sposobnost da upravljaju svojim postupcima. Trećestepeno vijeće posebno napominje da je također općepoznato da je neovlašteni promet opojnim drogama očigledno u suprotnostima sa domaćim i međunaordnim propisima koji regulišu pitanja ovlaštenog i neovlaštenog prometa opojnih droga. Dakle, ako u izreci presude nije navedena blanketna norma koju su optuženi povrijedili, već se u izreci presude navede da su optuženi postupili suprotno odredbama blanketnih propisima te je opisano u čemu se sastoji njegovo protivpravno ponašanje, isto ne čini izreku presude nerazumljivom i protivrječnom samoj sebi i razlozima presude, te to ne predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana

296. tav 1. tačka k). Trećestepeno vijeće je imalo u vidu da je optužnicom navedeno da su optuženi postupili suprotno blanketnim propisima, te da je drugostepeno vijeće tokom postupka prihvatilo sve dokaze koje je pravilno cjenilo, pa je na osnovu tih dokaza pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i na osnovu takvo utvrđenog činjeničnog stanja našao da je do predmetnog krivičnog djelo došlo upravo zbog kršenja blanketnih propisa.

26. U pogledu prigovora odbrane da u tačkama 1. i 2. Optužnice nedostaje radnja izvršenja, Trećestepeno vijeće naglašava da su u optužnici navedene činjenice i okolnosti iz kojih je vidljivo koje su konkretne djelatnosti optuženi poduzeli u izvršenju krivičnog djela koje im se stavlja na teret. Tako je u tački 1. Navedeno da su optuženi Ilić i Vasić *...otputovali na područje grada Frankfurta.... kako bi od od Milić Dragiša tj Janković Luke zvanog „Šiška“ ili „Frizura“ preuzeli unaprijed dogovorenu količinu droge Kokain....* Isto tako, radnja izvršenja optuženi Ilića, Vasića i Trifunovića u tački 2. Izreke presude se sastoji u *„preuzimanju unaprijed dogovorene količine opojne droge Kokain“,* kao i *„prevoženju preostale neutvrđene količine opojne droge Kokain“ na područje grada Bijeljina.*

27. Dakle, iz činjeničnog opisa jasno je vidljivo kako i na koji način su optuženi djelovali, odnosno doprinosili izvršenju krivičnog djela, odnosno kojim konkretnim postupkom su doveli do protupravne radnje tj. isti su dogovarali vrstu i količinu opojne droge, preuzimanje i dostavu, a sve u skladu sa međusobnim dogovorom, dok je u tački 2. Izreke optuženi Trifunović drogu prenio u BiH gdje je istu i prodao. Stoga u konkretnom slučaju, radnja izvršenja, kao jedan od elemenata opšteg pojma krivičnog djela i kao ljudske djelatnosti koja je protupravna i kojom se proizvode određene promjene u spoljnom svijetu u vidu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, izrekom osuđujuće presude je konkretno opisana navođenjem činjenica i okolnosti kojima se ukazuje na konkretnu aktivnost optuženih, usljed čega se i prigovori koji se odnose na izostanak radnje izvršenje odbijaju kao neosnovani.

28. U pogledu prigovora odbrane kojim se osporava nadležnost Suda BiH u ovom predmetu, Trećestepeno vijeće stoji na stanovištu drugostepenog vijeća da se nadležnost Suda BiH temelji na odredbi člana 9 stav. 1. tačka c) i članu 13.

Zakona o Sudu BiH, a kojim odredbama je propisana da se krivično zakonodavstvo primjenjuje i prema svakom ko izvan teritorije BiH počini krivično djelo koje je BiH obavezna kažnjavati prema propisima međunarodnog prava i međunarodnih ugovora, kao i da se krivično zakonodavstvo BiH primjenjuje i prema državljanima BiH koji izvan njene teritorije počine krivično djelo, a u koju kategoriju spada i predmetno krivično djelo, kao i optuženi u ovom predmetu, a radi se o krivičnom djelu utvrđenom Krivičnim zakonom BiH.

29. Uzimajući u obzir navedene odredbe, opravdano je drugostepeno vijeće cijeno, kao neutemeljene, prigovore odbrane kojim se osporava nadležnost suda, obzirom da se ne radi o krivičnom djelu za koje bi bila propisana isključiva mjesna nadležnost suda na čijem je području počinjeno krivično djelo. Upravo ovakve formulacije u Krivičnom zakonu BiH koje su primjenjene u ovom predmetu daju državi za pravo da ima krivičnu vlast prema svojim državljanima i u situacijama kada su isti počinili krivično djelo izvan njenog teritorija na koji način država izražava međunarodnu solidarnost u borbi protiv ovakve vrste kriminaliteta, a ujedno se i štiti da ne postane utočište kriminalnim grupama koji čine krivična djela izvan njene teritorije.

b. Nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

(iii) Navodi žalbe odbrane optuženih Ilića i Vasića

30. Branilac optuženih Ilića i Vasića u žalbi ističe da iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu ne proizilazi da su optuženi „neovlašteno“ vršili nabavku, prijenos preko granice više zemalja i isporuku supstance koja je propisom proglašena opojnom drogom. Prema navodima žalbe, sud je pogrešno cijeno iskaze svjedoka, naročito Vasić Dragiše iz istrage koji iskaz nije mogao biti korišten obzirom na njegovo pravo na šutnju, a njegova izjava je predstavljala način odbrane od pritvorskih osnova, da isti iskaz nije uzet u Tužilaštvu BiH, već u CJB Bijeljina, niti je uzet u skladu sa pravilima ZKP-a, te da nije mogao biti ispitan na glavnom pretresu usljed čega je izostalo njegovo kontradiktorno ispitivanje.

31. Nadalje odbrana navodi i da je sud pogrešno cijenio iskaz optuženog Vasića u sadržajnom smislu, kao i iskaz svjedoka Radovanovića koji je prema mišljenju odbrane samo selektivno korišten. U žalbi se navodi da je svjedok Radovanović izjavio da on ne zna šta su optuženi radili, da sa njima nije izvršio krivično djelo, da Šiško nije osoba koja se bavi drogom, da ih nije uputio, da ne zna je li Dragiša uključen, da ne zna ništa precizno o drogi itd. Također, odbrana navodi da su Trifković Milenko i Dejan Stanić osuđeni za samostalno krivično djelo, te da optuženi nisu sa njima izvršili krivično djelo, da nisu sa njima boravili u Austriji i Njemačkoj, te da nisu poduzimali bilo kakve radnje vezano sa drogom.
32. Odbrana u žalbi također ističe da je svjedokinja Dijana Stanić potvrdila da optuženi Ilić i Vasić nisu donijeli nikakvu drogu, niti je kod istih zaplijenjen niti jedan gram, a nije ni registrovana, dokumentovana i procesuirana bilo koja prodaja droge u BiH, a niti se u izreci se navodi prodaja kao i iznos za koji je droga prodana, pa se sud nije mogao baviti računanjem vrijednosti droge i oduzimanjem novca od optuženih, kao i novac smatrati rezultatom izvršenja krivičnog djela. Odbrana osporava zaključak suda o iskazu Marković Vlade koji nije svjedočio na okolnosti djela niti mu je išta poznato o radnjama optuženih Ilića i Vasića.
33. U žalbi se dalje ističe da je pogrešno dovoditi u vezu sa krivičnim djelom i odgovornošću optuženog, crne cjevčice na kojoj je navodno pronađen bijeli prah, a sud bez saslušanja vještaka nepravilno utvrđuje da se radi o kokainu. Pogrešno je i zaključenje da su optuženi nužno boravili u Austriji i Njemačkoj, a netačno je da je Dejan Simić sa njima putovao, a o čemu sud nije vodio računa.
34. U žalbi se navodi da nema neposrednih dokaza o umješnosti Ilića i Vasića u izvršenju krivičnog djela, te kako iz iskaza optuženog Vasića se ne vide činjenice i okolnosti u smislu pravne kvalifikacije iz člana 195. stav 1. KZ BiH. Također, odbrana ističe da se isključivo na iskazu ovog optuženog datom u fazi istrage ne može donijeti osuđujuća presuda jer nema drugih pouzdanih dokaza, usljed čega je sud propustio pravilno primjeniti načelo in dubio pro reo.

(iv) Odluka Trećestepenog vijeća

35. Suprotno navodima žalbe, iz provedenih dokaza i to prije svega iz izjave Vasić Dragiše iz istrage i Željka Radovanovića proizilazi da su optuženi neovlašteno nabavljali opojnu drugu. Upravo je optuženi Vasić u svojoj izjavi decidno opisao, odnosno potvrdio tačnost svega onoga što mu je pročitano za što se sumnjiči, a što odgovara sadržaju optuženog akta. Stoga i ne stoje navodi odbrane da se optuženi Vasić na taj način branio od pritvora obzirom da su ispoštovane sve pretpostavke propisane ZKP-om BiH u pogledu ispitivanja osumnjičenog. Posebno se to odnosi na procesnu pretpostavku iz člana 78. stav 2. tačka a) ZKP-A BiH kojom je propisano da *osumnjičeni nije dužan iznijeti svoju odbranu niti odgovarati na postavljena pitanja*, kao i tačke c) istog člana kojom je propisano da se osumnjičeni *može izjasniti o djelu koje mu se stavlja na teret i iznijeti sve činjenice i dokaze koji mu idu u korist i ako to učini u prisustvu branioca da je takav njegov iskaz dopušten kao dokaz na glavnom pretresu i da bez njegove saglasnosti može biti pročitani i korišten na glavnom pretresu*, a koja pretpostavka je u ovom slučaju u potpunosti ispoštovana, usljed čega se i ne može reći da se optuženi svojom izjavom samo branio od pritvora, niti se na taj način može osporiti zakonitost ovog dokaza. Dakle, u konkretnom slučaju, radilo o autonomnoj volji optuženog (u tom momentu osumnjičenog) koji je, iako upoznat sa pravom da se brani šutnjom (odnosno imao je pravo da se suzdrži od samooptuživanja) ipak pristao govoriti o okolnostima krivičnog djela za koje se teretio, na koji način je svjesno pristao da se njegova izjava koristi kao dokaz u krivičnom postupku.
36. Nadalje, iskaz optuženog Vasića dat u istrazi u dovoljnoj mjeri potkrepljen je iskazom svjedoka Željka Radovanovića datom na glavnom pretresu koji ne samo da nije negirao, već je potvrdio da je pomogao Iliću i Vasiću u pogledu opojne droge i odlaska u Njemačku, a što kad se dovedu u vezi sa izjavom optuženog Vasića sasvim je dovoljno da se zaključi sa kojom namjerom su optuženi putovali u inostranstvo. Stoga se može zaključiti da je izjava optuženog Vasića u većoj mjeri potkrepljena izjavom svjedoka Radovanovića, izuzev u dijelu koji se odnosi na ulogu Milić Dragiše, tj. Janković Luke, zvanog Šiška ili Frizura, a kojeg optuženi Vasić, opisujući njegovu ulogu u nabavci opojne droge, očito nije

namjeravao lažno teretiti. Isto tako, bez obzira što su svjedoci Trifković i Stanić osuđeni u drugim državama za samostalna krivična djela, kada se i te okolnosti njihovog „pada“ u drugim državama dovedu u vezu sa izjavom svjedoka Vasića očito je da se radilo o djelovanju organizovane grupe koja je nastojala nabavljene količine opojne droge prenijeti u Bosnu i Hercegovinu. U ovom predmetu postoji mnoštvo dokaza koji upućuju na određene okolnosti, koje uzete zajedno upućuju na postojanje konkretnih činjenica, tj da su se optuženi bavili neovlaštenim prometom opojnim drogama, a upravo takvi dokazi jesu i presude protiv Stanića i Trifkovića izrečene u stranim državama. U vezi sa dokazivanjem putem posrednih dokaza i indicija, vijeće je imalo u vidu da je u sudskoj praksi utvrđeno pravilo dokazivanja putem indicija, na način da indicije moraju djelovati kao čvrst zatvoreni krug, koji dozvoljava samo jedan opravdan zaključak u odnosu na relevantnu činjenicu, te da objektivno isključuje mogućnost bilo kakvog drugog zaključka u odnosu na istu činjenicu. Ustavni sud BiH zauzeo je stav da utvrđivanje činjenica putem indicija nije u suprotnosti sa načelom pravičnosti suđenja predviđenim članom 6. stav 1. EKLJP.¹ U svakom slučaju, iz do sada navedenog jasno proizilazi da u konkretnom predmetu, takvi dokazi nisu bili jedini, niti odlučujući dokazi na kojima se temelji odluka vijeća. Odlučujući dokazi su kao što je već navedeno bili iskazi svjedoka optuženog Vasića te svjedoka Radovanovića, dok su ostali dokazi uglavnom imali potkrepljujući karakter. Drugim riječima, provedeni dokazi i indicije predstavljaju tako čvrst i zatvoren krug utvrđenih činjenica koje u svojoj ukupnosti opravdavaju zaključak da su upravo optuženi učestvovali u inkriminiranim radnjama na način kako je to opisano u drugostepenoj presudi. U tom kontekstu, drugostepeni sud je u svojoj presudi pomnom analizom izjave optuženog Vasića, koju je dao u toku istrage, te analizom ostalih dokaza, dovodeći ih u međusobnu vezu, nesporno utvrdio da su optuženi postupili na način utvrđen izrekom drugostepene presude, te da su time u objektivnom i u subjektivnom smislu ostvarili sva zakonska obilježja krivičnog djela za koja su osuđeni. Stoga je sud opravdano prihvatio u jednom dijelu izjavu svjedoka Radovanovića kao vjerodostojnu u, te istu doveo u vezu sa ostalim izvedenim dokazima, tj. prije svega u vezu sa iskazom optuženog Vasića, a što

¹ AP 5/05 (Ustavni sud BiH), 2006., paragraf 31

nedvojbeno ukazuje na pravilnost zaključaka prvostepenog suda kako su upravo optuženi počinitelji krivičnog djela djela za koje su osuđeni.

37. Suprotno navodima žalbe, drugostepeno vijeće je samo konstatovalo da je indikativno da je kod optuženog Ilića pronađena cjevčica sa vidljivim tragovima bijelog praha, a kojim dokazom je očigledno tužilaštvo nastojalo potkrijepiti svoje navode da je optuženi imao doticaj sa kretanjima opojne droge, a što kada se dovede u vezu sa drugim dokazima, jasno proizilazi da se optuženi bavio neovlaštenim prometom opojne droge. Pri tome, ne može se reći da ista nije bile predmetom vještačenja, obzirom da je analiza i vještačenje pronađenih tragova vršeno u Jedinici za forenziku MUP-a RS kao instituciji ovlaštenoj da vrši takva vještačenja i koja raspolaže stručnim znanjem za to vještačenje.
38. Također, to što nije pronađena predmetna opojna droga, to ne umanjuje dokaznu snagu provedenih dokaza, obzirom da iz iskaza svjedoka Radovanovića i optuženog Vasića očigledno proizilazi da je ista postojala i prometovana, pa se nepronalaženje iste ne može posmatrati kao da ista nije ni postojala. Za postojanje ovog krivičnog djela nije nužno da ista droga bude i pronađena (iako bi to svakako bilo korisno), već je dovoljno postojanje čvrstih dokaza iz kojih proizilazi da su optuženi neovlašteno vršili promet opojne droge, a što u ovom slučaju nije izostalo tj. isti promet je potkrepljen iskazima svjedoka pa se i ovaj prigovor odbija kao neosnovan. Posebno je bitno da je svjedok Vasić dao detaljan opis djelovanja grupe u smislu putovanja u inostranstvo radi nabavke opojne droge, zatim njenoj količini, te načinu prenošenja u BiH, a iz čega se može sasvim opravdano zaključiti da je bila neovlašteno prometovana. Drugim riječima, nepronalaženje opojne droge kod optuženih, ne umanjuje izjave svjedoka koji su potvrdili da su se bavili neovlaštenim prometom opojnih droga i da su bili u doticaju sa istom. Također, u pogledu nepronalaženja opojne droge kod optuženih, ovo vijeće ističe kao opći princip da se do pravnih utvrđenja o izvršenju djela ne dolazi primjenom konkretne formule. Član 15. ZKP BiH (Slobodna ocjena dokaza) predstavlja manifestaciju starog principa testimonia panneranda sunt, non numeranda (dokazi se cijene, ne broje se). Ovaj princip naglašava razmatranje vrijednosti, težine i kvaliteta dokaza, a ne kvantiteta, višestrukosti ili prirode dokaza. Pretresno vijeće stoga ima pravo da se prilikom utvrđivanja postojanja ili

nepostojanja činjenica u potpunosti i cjelosti oslanja na dokaze u obliku iskaza svjedoka. Shodno tome, nepostojanje materijalnih dokaza, tj u konkretnom slučaju opojne droge, ne umanjuje snagu drugih dokaza koji upućuju na optužene kao počinioce predmetnog djela. U konkretnom, drugostepeno vijeće je izvelo zaključak o krivici optuženih na osnovu iskaza optuženog Vasića datoj u istrazi, zatim izjavi svjedoka Radovanovića na glavnom pretresu kao i drugim posrednim dokazima. Posebno treba naglasiti da se promet opojnih droga obavlja ilegalnim putevima, uz znanje manjeg kruga osoba, usljed čega je i bilo teško očekivati da svaki put ista bude pronađena, iako postoje jasni dokazi o postojanju i prometovanju iste.

IV. ŽALBA BRANIOCA OPTUŽENOG TRIFUNOVIĆ ZORANA

a. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka

(i) Navodi žalbe odbrane

39. Branilac optuženog Zdravka Trifunovića je istakao da je Apelaciono vijeće prekršilo načelo neposrednosti garantovano odredbom člana 281. Stav 1. ZKP-a BiH jer je preuzelo dokaze provedene u prvostepenom postupku, a u čiju ocjenu se prvostepeno vijeće nije upuštalo. Prema mišljenju odbrane, odlučujući da ne izvede dokaze neposredno u drugostepenom postupku, Apelaciono vijeće krši princip neposrednosti, a i dvostepenosti jer izostavlja jedan stepen u ocjeni izvedenih dokaza. Nadalje, odbrana ističe da Apelaciono vijeće nije obezbjedilo saglasnost odbrane za preuzimanje dokaza iz prvostepenog postupka, a ni da reprodukuje dio izvedenih dokaza jer i reprodukovanje nije neposredno izvođenje dokaza.

40. U žalbi se navodi da sud navodima „neutvrđenog dana“ „neutvrđenu količinu opojne droge“ presudu čini nerazumljivom i kontradiktornom sa razlozima presude koji su kontradiktorni i u pogledu navodnog način ulaska droge u BiH i količine. Također, odbrana navodi da u konkretnom slučaju nema ni droge, a ni vještačenja.

41. Odbrana ističe da kada se izjava Trifkovića dovede u vezu sa pravosnažnom presudom ... i u kojoj nije utvrđeno njegovo pripadništvo grupi, te posebnom izjavom svjedokinje-inspektorice Dijane Stanić da je djelovao van grupe, onda je stav apelacionog vijeća, po mišljenju odbrane suprotan, izvedenim dokazima. Također, i kada se izjava svjedoka Simića dovede u vezu sa pravosnažnom presudom kojom je ... može se izvući zaključak da je i ovaj svjedok djelovao van grupe. U žalbi se i osporava ocjena dokaza, tj. izjave svjedoka Trifkovića, Simića i bliskih srodnika koje su paušalne i po istom šablonu, a što je u suprotnosti sa principom *in dubio pro reo*.
42. Odbrana navodi i da radnje optuženog ne nose obilježja krivičnog djela koje mu se stavlja na teret i time je u odnosu na njega povrijeđen krivični zakon jer optuženi nije uvezao supstancu čiji je promet zabranjen s obzirom da supstance nema i da nije pronađena u njegovom posjedu.

(ii) Odluka Trećestepenog vijeća

43. Suprotno navodima žalbe, Trećestepeno vijeće navodi da drugostepeni sud preuzimanjem dokaza iz prvostepenog postupka nije povrijedio načelo neposrednosti niti načelo dvostepenosti krivičnog postupka. Kao što je to propisano odredbom člana 281. stav 1. ZKP-a BiH *Sud presudu zasniva samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu*, a u konkretnom slučaju svi dokazi su izvedeni u toku prvostepenog postupka, s tim što se prvostepeni sud nije upuštao u njihovu ocjenu jer je našao da djelo za koje je optuženi nije krivično djelo. Međutim, navedeni dokazi bili su neposredni izvedeni tokom prvostepenog postupka, gdje su stranke i branioci imali mogućnost da se na iste dokaze očituju kao i da iste osporavaju, te su isti nakon što je ukinuta prvostepena presuda, u skladu sa članom 317. ZKP-a BiH preuzeti od strane Apelacionog vijeća, a koji član omogućava preuzimanje dokaza iz prvostepenog postupka uz mogućnost njihovog čitanja ili reprodukovanja vodeći računa da iskazi saslušanih svjedoka i vještaka, pismeni nalaz i mišljenje mogu biti prihvaćeni kao dokazni materijal ako su ti svjedoci i vještaci unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili

branitelja, iako im je to bilo omogućeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stav 2. tačka e). Dakle, Apelaciono vijeće ima mogućnost, ali ne i obavezu da ponovo izvede dokaze koji su izvedeni u toku prvostepenog postupka, vodeći računa o efikasnosti i ekonomičnosti postupka. Stoga se i ne može reći da je došlo do povrede načela neposrednosti, kao i načela dvostepenosti, obzirom da je Apelaciono vijeće, vodeći računa o odredbi člana 317. ZKP-a BiH, te nakon što je ostavilo mogućnost strankama da se o tome izjasne, donijelo odluku o preuzimanju dokaza iz prvostepenog postupka, koje dokaze je kasnije cijenilo prilikom donošenja odluke, usljed čega se i ne može reći da je izostao jedan stepen u ocjeni izvedenih dokaza. U konkretnom slučaju, preuzeti su dokazi koji su već ranije javno prezentovani pred sudom prema proceduri akuzatorskog postupka, tj. bilo je osigurano propisno i pravično izvođenje dokaza koji su preuzeti u toku drugostepenog postupka, te kao takvi i cijenjani od apelacionog vijeća.

44. Što se tiče navoda žalbe o nerazumljivosti presude, Trećestepeno vijeće ističe da navodi "neutvrđenog dana", I "neutvrđenu količinu opojne droge" presudu ne čine nerazumljivom I kontradiktornom jer je ista u skladu sa provedenim dokazima, odnosno sa izjavom svjedoka Vasića kojem je poznato da je optuženi Trifunović donio opojnu drogu u BiH, ali ne I tačno kojeg datuma I koju količinu, a tačne podatke ovaj svjedok I nije morao znati posebno ako se uzme u obzir da optuženi Vasić nije zajedno putovao u BiH sa optuženim Trifunovićem prilikom prenošenja opojne droge kokain, pa se I ovaj prigovor odbrane odbija kao neosnovan. Ono što je krucijalno za presudu, jeste da je dokazano van razumne sumnje da je optuženi Trifunović učestvovao u neovlaštenom prometu opojne droge.

b. Nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

(i) Navodi žalbe branioca

45. Branilac nadalje navodi da se presuda zasniva na izjavi optuženog Vasića iz istrage koji se kasnije branio ćutanjem, te ističe da se optuženi na taj način branio od pritvora. Također, odbrana navodi da ja na taj način povrijeđeno pravo na odbranu svih optuženih jer su ostali optuženi lišeni mogućnosti preispitivanja

njegove izjave. Također, odbrana navodi da kada se analizira izjava svjedoka Radovanovića, optuženog Trifunovića kao člana organizovane grupe nema, a prema mišljenju odbrane optuženog Trifunovića nema ni u izjavi optuženog Vasića da bi se u dovoljnoj mjeri moglo zaključiti da je bio ravnopravan član organizovane kriminalne grupe.

46. Odbrana ukazuje da sud neadekvatno interpretira izjavu optuženog Vasića navodeći da je u presudi prvobitno navedeno da je kod optuženog Trifunovića pronađena količina droge od 300 grama, dok se u sljedećem paragrafu spominje iznos od 337,10 grama.

47. Nadalje, odbrana navodi da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama kada je u pitanju optuženi Trifunović jer nema dokaza da je član organizovane kriminalne grupe i da je dovezao drogu u BiH i učestvovao u diobi zarade od iste. U žalbi se navodi da nema osnovnog dokaza, droge, a što ruši sve pretpostavke, pa se postavlja pitanje na osnovu čega sud može zaključiti da se radi o supstanci koja se nalazi na listi tvari pod međunarodnom kontrolom, usljed čega se i ovaj prigovor odbija kao neosnovan.

(ii) Odluka Trećestepenog vijeća

48. U odnosu na ocjenu provedenih dokaza, Trećestepeno vijeće ističe da je izjava svjedoka Vasića u odnosu na tačku 2. izreke presude dovoljno potkrepljena i drugim provedenim dokazima, a prije svega izjavom svjedoka Željka Radovanovića, svjedokinje Dijane Stanić i presudom Županijskog suda u Zagrebu, broj: godine. Sasvim je dovoljno to što je svjedok Radovanović potvrdio da mu je poznato da je jedno lice uhapšeno u Hrvatskoj zbog kokaina, kao i izjavom svjedokinje Stanić koja je to također potvrdila, a isto proizilazi i iz navedene presude Županijskog suda u Zagrebu. Dakle, drugostepeno vijeće, je navedene izjave i presudu pravilno dovelo u vezu sa izjavom svjedoka Vasića iz istrage, na koji način je njegova izjava dodatno osnažena u smislu istinitosti njenog sadržaja. Kao i što je ranije navedeno, dokazna snaga ove izjave nije dovedena u pitanje obzirom da je ista data uz poštivanje svih zakonskih pretpostavki, a posebno u pogledu prisustva branioca prilikom ispitivanja, kao i u

upozorenja da ista može biti korištena kao dokaz, a sa čime je optuženi Vasić bio upoznat.

49. Suprotno navodima žalbe u vezi količine opojne droge koju je donio u BiH optuženi Trifunović, Trećestepeno vijeće ističe da drugostepeno vijeće nije utvrdilo da je optuženi Trifunović unio 300 grama droge u BiH, već je utvrdilo da se radilo o neutvrđenoj količini koju je donio optuženi Trifunović nakon što je količinu od oko 450 grama podjelio sa Dejanom Stanićem kod kojeg je pronađena količina od 337,10 grama. Dakle, sud nije utvrdio da je optuženi Trifunović prenio tačno određenu količinu opojne droge, već neutvrđenu količinu.

50. Suprotno navodima žalbe, za Trećestepeno vijeće također nije sporno da je optuženi Trifunović u inkriminisano vrijeme bio član organizovane kriminalne grupe, obzirom da iz izjave svjedoka Vasića proizilazi da je optuženi Trifunović bio prisutan u gradu Beču gdje se po prethodnom dogovoru našao sa optuženim Ilićem, Vasićem i Dejanom Stanićem i gdje su preuzeli dogovorenu količinu opojne droge koju se kasnije podijeljena između Dejana Stanića i optuženog Trifunovića, a koji je dio droge uspio prenijeti u BiH. Dakle, iz navedene izjave optuženog Vasića jasno proizilazi da je optuženi Trifunović sve vrijeme učestvovao u dogovaranju preuzimanja opojne droge zajedno sa ostalim članovima grupe, tj. da je sve vrijeme bio upoznat sa planovima za nabavku i prebacivanje opojne droge usljed čega se i ne može reći da isti nije bio ravnopravan član grupe, niti da je u njegovom slučaju povrijeđen krivični zakon.

51. Također, u pogledu prigovora da kod optuženog nije pronađena opojna droga kao osnovnog dokaza, Trećestepeno vijeće ističe da je o navedenom prigovoru već odlučeno u prethodnom dijelu presudu po istom prigovoru branioca optuženih Ilića i Vasića, usljed čega nema potrebe isti ponavljati. Isti zaključak ovog vijeća se odnosi i kad je u pitanju žalbeni prigovor „banketni propis“ koji također potencira žalba i ovog optuženog.

IV. ODLUKA O KRIVIČNO-PRAVNOJ SANKCIJI

(i) Žalba tužilaštva BiH

52. Tužilaštvo BiH u žalbi je istaklo da je uloga optuženog Ilića u okviru kriminalne skupine veća i izražajnija, nego u odnosu na optužene Vasića i Trifunovića, usljed čega je sud trebao strožije cijiniti količinu kriminalne odgovornosti u vršenju predmetnih krivičnih djela, te izreći kaznu zatvora u dužem trajanju prema optuženom Iliću.

(ii) Žalba branioca optuženih Ilića i Vasića

53. Branilac optuženih Ilića i Vasića je u žalbi istakao da nema razloga za određivanje kazne zatvora prema optuženim, te se ista ukazuje nesrazmjernom i neadekvatnom, pa čak i kad bi bilo odgovornosti kod optuženih jer oni nisu drogu prometovali i prenosili preko granice. U žalbi se dalje ističe da okolnosti za odmjeravanje kazne nisu pravilno cijanjene, odnosno otežavajućih okolnosti nema, a olakšavajuće nisu vrednovane u onoj mjeri kako to zaslužuju.

(iii) Žalba branioca optuženog Trifunovića

54. Branilac optuženog Trifunovića u žalbi navodi da je kazna zatvora prema optuženom određena paušalna i bez individualizacije, te da ista prevazilazi i očekivanje Tužilaštva BiH. Također, branilac je naveo da kaznom dominira represivni dio, te ističe da se optuženi u ovom predmetu dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na osuđene Željka i Zlatu Radovanović.

(iv) Odluka Trećestepenog vijeća

55. Ispitujući odluku o krivičnopravnoj sankciji, a u granicama žalbenih navoda optuženih, Trećestepeno vijeće nalazi da su izrečene kazne zatvora optuženima pravilno odmjerene, pri čemu je Apelaciono vijeće sa jednakom pažnjom cijnilo

kako olakšavajuće, tako i otežavajuće okolnosti na strani optuženih. Naime, članom 48. stav 1. KZ-a BiH propisano je da će Sud učiniocu krivičnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to krivično djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i sve okolnosti koje utiču na to da kazna bude veća ili manja, odnosno olakšavajuće i otežavajuće okolnosti. Po ocjeni Trećestepenog vijeća, Apelaciono vijeće je pravilno, u skladu sa odredbom člana 48. stav 1. KZ BiH, utvrdilo i dalo pravilan zaključak o svim okolnostima koje su od značaja za odabir vrste i visine kazne koju je izreklo optuženim.

56. Sa druge strane, ne stoje navodi Tužilaštva BiH da je uloga optuženog Ilića izraženija u odnosu na druge optužene, već naprotiv (kao što je to prethodno obrazloženo) isti je bio ravnopravan član grupe za organizovani kriminal zajedno sa drugim optuženim, usljed čega vijeće smatra adekvatnom kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.

57. Ne stoje niti niti navodi odbrana optuženih o neadekvatnoj vrsti sankcije i prestrogoj kazni zatvora prema optuženima, obzirom da je prvostepeno vijeće uzelo u obzir težinu krivičnog djela čije izvršenje se sastojalo u organizovanom djelovanju više lica, kao i ... optuženog Trifunovića, a koje okolnosti opravdavaju izricanje ovakvih sankcija. U tom kontekstu, bitno je napomenuti da odbrane optuženih nisu isticale postojanje osobito olakšavajućih okolnosti koje bi opravdavale izricanje kazne u kraćem trajanju, odnosno izricanje blaže vrste kazne.

V. ODLUKA O MJERI SIGURNOSTI

(i) Žalba branioca optuženih Vlade Ilića i Dragiše Vasića

58. Branilac optuženih Ilića i Vasića u žalbi ističe da je sigurnosna mjera nepravilna, te da nema svoje uporište u izreci jer njome nije utvrđeno da su optuženi iznos novca pribavili izvršenjem krivičnog djela, niti prodajom droge.

(ii) Žalba branioca optuženog Zdravka Trifunovića

59. Branilac optuženog Trifunovića u žalbi je istakao da matematika drugostepenog vijeća u pogledu oduzimanja predmeta nije jasna jer je u stanu njegovih roditelja pronađena porodična ušteđevina koja nema veze sa krivičnim djelom koja se stavlja na teret optuženom. Također, odbrana navodi da imovinska korist u iznosu od 22.203,75 nije u srazmjeri sa preostalom količinom droge koju je navodno vezao optuženi Trifunović, te odbrana navodi da su razlozi suda paušalni jer se radi o porodičnoj ušteđevini.

(iii) Odluka Trećestepenog vijeća

60. Trećestepeno vijeće smatra pravilnom primjenu člana 74. Stav 1. Krivičnog zakona BiH na koji način su od optuženih oduzeti predmeti taksativno navedeni u izreci presude. Pravilni su zaljucci drugostepenog suda da se radi o predmetima korištenim za izvršenja krivičnog djela, odnosno nastalim izvršenjem krivičnog djela te da postoji realna opasnost da bi isti predmeti bili upotrebljeni za nove nabavke opojne droge. U tom kontekstu potrebno je istaći da je utvrđeno da se radilo o organizovanoj grupi koja je opojnu drogu nabavljala u inostranstvu te je dovozila u BiH, te da pojedina lica iz koja se spominju u ovom predmetu nisu procesuirana, a za koje je utvrđeno da su učestvovala u nabavci opojne droge, usljed čega se može opravdano zaključiti da postoji sasvim stvarna opasnost za mogućnost ponovnog uvezivanja ovih lica u istu grupu u cilju nabavke novih količina opojne droge.

61. Uzimajući u obzir posebne okolnosti predmeta, naročito činjenicu da predmeti koji su oduzeti u vezi s ozbiljnim i teškim krivičnim djelom sa međunarodnim elementom, kao i da se radilo o grupi koja je djelovala na prostoru više država, Trećestepeno vijeće zaključuje da je zadiranje u imovinska prava optuženih srazmjerno legitimnom cilju kojem se teži. Prema tome, takvu mjeru opravdava opšti interes te se, obzirom na organizovno djelovanje ove kriminalne grupe, ne može reći da je oduzimanje nesrazmerno cilju kome se teži.

62. Zbog svega navedenog, na osnovu člana 310. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR:

Pravni savjetnik-asistent

Nedim Muminović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Dr. Dragomir Vukoje

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dopuštena.